AUTOMULŢUMIREA, DELĂSAREA, ÎNFUMURAREA — CAPCANE PERICULOASE PE DRUMUL OBŢINERII ŞI CREŞTERII CONTINUE A MĂIESTRIEI SPORTIVE

În „Cartea de aur" a performanţei româneşti sînt înscrise numeroase exemple de veritabili campioni care au dus pînă departe faima sportului nostru, oameni adevăraţi care au muncit din greu să atingă culmile şi, o dată ajunşi în fruntea ierarhiei, şi-au înzecit eforturile pentru a-şi apăra poziţiile cucerite. Există şi o vorbă înţeleaptă, că e greu să ajungi în frunte, dar mai greu este să te menţii acolo. Pentru că nimeni nu vizează poziţia celui din urmă, toată lumea vrea să-l ajungă şi să-l întreacă pe primul.

Dar mai există în sportul nostru, ca şi în alte părţi, şi altfel de exemple : apariţii meteorice, campioni de-o zi, ale căror nume trec repede în lumea statisticii. Asemenea sportivi nu au, cum se spune, stofă de campioni autentici. O dată ajunşi în vîrful piramidei sînt cuprinşi de ameţeala înălţimii şi se cred acolo pentru totdeauna. Automulţumirea, acest inamic al progresului în orice domeniu de activitate, deci şi în sport, împinge la lîncezeală şi lenevie. Unii se trezesc din reverie şi, văzîndu-se că din mari campioni au devenit nişte anonimi, se străduiesc şi adesea reuşesc, mai ales cînd au alături ajutorul colectivului, să recucerească poziţiile pierdute. Alţii...

Despre asemenea exemple ne-am propus să vă vorbim astăzi în pagina de faţă.

„VULTURUL" REVINE PE CULMI

I se spune „Vulturul". Pentru că e puternic şi ager. Pentru că este tenace. A ajuns repede pe culmi. La 20 de ani era titular în naţionala de rugby. Cu doi ani în urmă se întorcea din Noua Zeelandă — tocmai din Noua Zeelandă ! — cu aureola de „cel mai bun taloner din lume". Mulţi îşi ziceau că „Vulturul" — pe numele lui *Mircea Munteanu* — şi-a asigurat pentru mulţi ani tricoul tricolor cu numărul 2. Dar, brusc, zborul lui s-a frînt. În partida cu Franţa, în 1976, s-a trezit pe banca de rezerve. A fost o adevărată „bombă" pentru multă lume. Explicaţiile ?

— Vă ascultăm tovarăşe Petre Cosmănescu, îi sînteţi antrenor...

— *Ne-a păcălit ! Nu-i plăcea pregătirea, îi plăcea numai mingea, era gata să joace orice cu mingea, dar „fenta" permanent antrenamentul fizic. Credea că numai talentul îi ajunge pentru a fi în naţională. În perioada de pregătire a meciului cu Franţa a refuzat un tratament prescris de medic. Şi a tras „pe dreapta" : era sigur de locul său în formaţie. La un moment dat, a realizat însă că pierde echipa. A reînceput să „tragă", dar era prea tîrziu.*

Mircea Munteanu ne spune la rîndul său :

— *Înaintea acelui meci m-am temut să urmez tratamentul, mai avusesem accidente şi un diagnostic greşit. Şi credeam că, oricum, voi juca în meciul cu Franţa. Mi-am revenit ceva mai tîrziu, însă zadarnic : nu mai era nevoie de mine...*

Şi, totuşi, cu doar trei ore înaintea meciului acela faimos, Mircea Munteanu a reînceput urcuşul. Acolo, în cabină, vocea sa s-a făcut auzită : „*Vreau să-i spun şi eu cîteva cuvinte lui Ortelecan*". L-a sfătuit apoi pe cel care i-a luat locul în naţională, pe Ortelecan, cum ar fi mai bine să joace contra vestitului Paco. A fost unul din momentele frumoase dinaintea jocului de la 14 noiembrie. Nu l-am amintit întîmplător. Am simţit atunci că „Vulturul" este, totuşi, puternic. Că şi-a înţeles greşeala, deşi nu ar recunoaşte-o nici în ruptul capului. Că va reveni, pentru că îi prinsese bine lecţia...

Deunăzi, antrenorul emerit *Petre Cosmănescu* spunea despre Mircea Munteanu : „*A suferit mult. A tras tare, a reintrat în formă. A cîştigat, cred, mai multă maturitate. Oricum, este la fel de bun ca altădată*".

În această toamnă, Munteanu a apărut într-adevăr schimbat. E mai serios în joc. Dă mai mult pentru echipă. Ţinteşte din nou culmile, aceleaşi pe care se află acum asistentul universitar Mircea Ortelecan, căruia înălţimile nu-i produc ameţeală...

Geo RAEŢCHI

CÎND SE PLUSEAZĂ DOAR TALENTUL...

La cîteva luni după ce a luat în mînă un pistol de viteză, Gabriel Cristache, în vîrstă de 14 ani, evolua la primul lui concurs peste hotare. Apoi, el a ajuns să realizeze cifre în jur de 570 puncte, extrem de promiţătoare. După o altă perioadă, însă, adolescentul foarte talentat a început să bată pasul pe loc...

Cazul Cristache are implicaţii multiple. O atît de rapidă ascensiune l-a făcut pe acesta să confunde **posibilităţile** sale reale de progres cu însăşi **valoarea** — ridicată pentru un debutant — pe care a lăsat-o să se întrevadă. Depăşindu-şi categoric colegii de generaţie, primind avalanşe de laude din partea specialiştilor, el n-a mai avut nici un imbold în pregătire. Sigur, nu tînărul, foarte tînărul Gabriel este vinovatul principal. Dată fiind vîrsta fragedă a acestui trăgător, culpa pentru stagnarea performanţelor lui aparţine, în primul rînd, celor care s-au ocupat (sau nu s-au ocupat cum trebuie) de el. Aceştia n-au dat dovadă de tact pedagogic, n-au ştiut să-i creeze şi să-i dozeze motivaţiile cele mai adecvate într-un proces de pregătire intensiv, cum ar fi fost necesar pentru o orientare formativă corectă. **Prea... mulţumit de el însuşi (cu largul concurs al specialiştilor, adică tocmai al celor care ar fi trebuit să-l ferească de capcanele automulţumirii), Cristache încearcă acum să recîştige timpul pierdut, pregătindu-se intens cu antrenorul emerit Ştefan Petrescu. Şi reuşeşte : la „naţionale" a cîştigat cu 585 p !**

Cazul în sine interesează, fiind vorba de un real talent al tirului românesc. Dar ne-am apropiat de el şi pentru că acest „caz Cristache" nu este singular în tirul nostru. Să enunţăm o idee a antrenorului Petrescu, cu care am stat de vorbă pe această temă : „**Mulţi trăgători sînt forţaţi să crească rapid în valoare, trecîndu-se peste anumite perioade de învăţare, absolut esenţiale pentru progresul lor de mai tîrziu**". Există, deci, o defecţiune de fond a tirului nostru. **Antrenorii forţează performanţa rapidă, în multe cazuri reuşesc, iar elevii lor rămîn încîntaţi că, la o vîrstă mică, rezultatele lor se ridică pînă la cote accesibile doar categoriilor superioare de vîrstă.** La rîndul lor, cluburile favorizează această stare de lucruri, pentru că urmăresc prea mult obiective imediate, cum ar fi, de pildă, cîştigarea unui titlu de campion republican la categoria juniorilor II. Se scapă însă din vedere că **o asemenea orientare greşită conduce, cel mai adesea, spre plafonarea prematură a unui talent, care, altfel, ar fi putut deveni un campion.**

În ultima vreme şi juniorul **Mihai Dumitrescu**, puşcaş în lotul naţional, a înregistrat serioase regrese. La fel s-au petrecut lucrurile şi cu un alt tînăr pistolar de la viteză, **Marin Gabriel**. În sfîrşit, unde sînt cele 593 p ale **Corneliei Lupu**, cu care stabilea anul trecut un nou record naţional al categoriei junioarelor mici ?

Credem că este vorba tot despre „cazuri Cristache". Bineînţeles, în variante diferite, dar toate la fel de vătămătoare pentru formarea tinerilor sportivi.

Radu TIMOFTE

LA UMBRA PROPRIEI STATURI

Există în Divizia masculină A de baschet 27 de jucători cu talie peste 2 metri. Şi totuşi, echipa naţională duce acută lipsă de asemenea baschetbalişti. Iar cei 3—4 jucători înalţi care reuşesc să forţeze porţile formaţiei reprezentative evoluează, în partidele internaţionale, departe, foarte departe de valoarea cerută. Acesta este unul dintre motivele principale pentru care baschetul nostru nu-şi poate construi propriul reviriment.

Cum se poate explica această stare de lucruri ? Există o singură explicaţie : o dată ajunşi în echipe de Divizia A, marea majoritate a jucătorilor noştri nu se mai pregătesc ca înainte. Specialiştii sînt de acord că baschetbalişti ca Gheorghe Mihuţ *(legitimat de 4 ani la I.E.F.S., acum la... Dinamo),* E. Neagu *(la Steaua),* D. Scutaru *(Politehnica Iaşi),* D. Berceanu *(I.C.E.D. Bucureşti) sînt talentaţi, au calităţi care i-ar putea proiecta spre baschetul competitiv pe plan internaţional. Dar toţi aceştia, şi încă mulţi alţii, preferă să se zbată într-un complet anonimat, „pierzînd" deseori chiar echipa lor de club. Nimic nu-i poate scoate din somnolenţa băncii de rezervă. Nimic nu-i îndeamnă spre depăşirea propriilor limite. Nimeni şi nimic nu-i forţează să transpire intens la antrenamente, să tindă spre mai sus, să iasă la lumină. Oare federaţia nu are nici un cuvînt de spus în acest „dolce far niente", pentru care (culmea !) se mai investesc energie şi mijloace materiale ?*

S-A AŞTERNUT PRAFUL PESTE LAURII VECHILOR VICTORII...

Presa şi opinia publică sportivă au comentat pe larg eşecul înregistrat de echipa feminină de şah a României în întîlnirea susţinută cu formaţia similară a Ungariei. Supărătoare au fost nu numai înfrîngerea în sine şi diferenţa severă de scor (7 puncte) cît, mai ales, diferenţa calităţii jocului dintre componentele celor două formaţii. De asemenea, nu a scăpat neobservat faptul că, pentru prima dată în istoria acestor întîlniri, reprezentativa ungară a obţinut victoria şi la mesele junioarelor.

— Maestre Mircea Pavlov, dumneavoastră, care pregătiţi echipa feminină a României şi care aţi asistat-o la acest meci, ce părere aveţi ?

— Ca să fiu absolut sincer, era previzibil un rezultat nefavorabil în această întîlnire. Dar, desigur, nu la o asemenea diferenţă. Potenţialul formaţiei române a scăzut considerabil prin indisponibilitatea fortuită a liderei sale, maestra internaţională Elisabeta Polihroniade. După cum se ştie, ea a putut juca un singur tur, fiind apoi înlocuită cu junioara Viorica Ilie. Părerea mea este că şi cu Polihroniade echipa noastră pierdea meciul dar, desigur, la un scor mai strîns. În cazul în speţă nu se pune problema UNEI JUCĂTOARE, ci, socotesc eu, a ECHIPEI, a potenţialului ei general de muncă, de pregătire. Din păcate, tinerele jucătoare care au luat locul vechilor titulare nu manifestă nici pe departe sîrguinţa, dăruirea, puterea de autodepăşire pe care le dovedeau predecesoarele lor.

— Cum se explică, totuşi, o asemenea mentalitate ?

— Îmi face impresia că **selecţionarea în lotul reprezentativ înseamnă, pentru foarte multe tinere jucătoare, nu atît un pas spre o muncă şi mai intensă ci, mai ales, ajungerea la un ţel final !** Am convingerea că această eclipsă a şahului feminin românesc este pasageră, că ea va putea fi depăşită. Acest lucru se poate realiza doar **printr-un mare volum de muncă şi de studiu, atuurile care, cu ani în urmă, ne-au adus 4 medalii de argint la Olimpiadele şahiste.** Dar laurii vechilor succese sînt prăfuiţi. Poate şi pentru că jucătoarele noastre s-au mulţumit cu amintirea unor victorii trecute...

Valeriu CHIOSE

PETRU KUKI NU TREBUIE LĂSAT SĂ ÎMBĂTRÎNEASCĂ ÎN FLOAREA TINEREŢII !

Revista poloneză ilustrată de specialitate **„Sportowiec"** a publicat acum cîtva timp o interesantă incursiune în lumea scrimei internaţionale pe tema relaţiei : **talent-muncă-afirmare.** Se aflau acolo încadraţi sportivi care s-au afirmat ca juniori (şi la C.M. de tineret) şi au confirmat o valoare înaltă şi ca seniori, alţii care n-au ieşit din comun în timpul junioratului, atingînd însă ca seniori o clasă mondială, iar alţii care au ţîrupt pe planşele internaţionale ca tinere talente, intrînd în anonimat tocmai atunci cînd speranţele puse în ei trebuiau să se împlinească la C.M. sau J.O.

Văzînd această ultimă categorie gîndul ni s-a dus imediat la **Petru Kuki.** Acest sportiv, **produs de „marcă"** (după cum se zicea pînă nu demult) al reputatei şcoli de scrimă sătmărene, este singurul floretist din lume care a dobîndit consecutiv două titluri de campion mondial de tineret, la Istanbul (1974) şi Ciudad de Mexico (1975). **Dar iată că anul 1975, ultimul dinaintea trecerii sale la seniorat, în loc să însemne pentru tînărul candidat la laurii consacrării mondiale o treaptă pe drumul devenirii, s-a transformat — prematur ! — în apogeu.** După ce a devenit, tot în 1975, dublu campion naţional (de tineret şi seniori), Petru Kuki s-a clasat în anul următor al doilea, pentru ca în acest an să mai coboare o treaptă... Iar prezenţa în finalele marilor competiţii internaţionale s-a tot rărit, familiare devenindu-i locurile 9—12...

Cauza ? A subliniat-o recent, într-o şedinţă a Biroului federal, antrenorul său de la lotul reprezentativ şi de la club (I.E.F.S.), **I. Falb : „Kuki, ca şi ceilalţi tineri floretişti, dovedeşte o vizibilă delăsare în pregătire, considerînd că talentul îi este suficient pentru marea performanţă".**

Iată, însă, că efectuînd mai puţin de două treimi din volumul necesar de pregătire, eschivînd şi nerespectînd sfaturile antrenorilor, rezultatele sale sînt foarte departe de aşteptări. Ale lui Kuki şi, mai ales, ale scrimei româneşti. Este un adevăr pe care îl subliniem cu gîndul mărturisit că **Petru Kuki nu trebuie lăsat să „îmbătrînească" încă în floarea tinereţii.**

Paul SLĂVESCU

DERAPAJ LA 19 ANI...

Ochii albaştri ai tînărului cu care începusem să discutăm ne priveau cu interes :

— Ştii, i-am spus, am venit la tine ca la o speranţă a dirt-trackului, aşa cum te consideră toată lumea...

Pe faţa motociclistului **Marin Dobre** a apărut mai întîi un zîmbet, înlocuit însă repede de tristeţe :

— Am fost !

Intervine antrenorul său, **Paul Enescu.**

— Marin Dobre, la cei 19 ani ai săi, este încă o mare speranţă a concursurilor motocicliste de viteză pe zgură. Faţă de promisiunile sale din 1976, noi credeam că în 1977 va fi campionul ţării la acest gen de curse. Că îi va învinge pe Sora, pe Bobilneanu, pe Voiculescu. Ne-a dezamăgit, însă...

De ce l-a trădat Dobre din 1977 pe cel din 1976 ? Pentru că s-a văzut repede, mult prea repede, „viitorul campion al ţării". Devenit „idolul" Panteli-monului iubitor de dirt-track, pleca cu aşa-zişii săi admiratori să cinstească — cu păhărelul, firește — faptul că, la 18 ani, „se bătea" cu cei mai buni alergători din ţară. Înfumurarea începuse să creeze o „vedetă".

Ce a urmat ? În 1977 a concurat şters, fiind de nerecunoscut ; sancţionat de clubul său — Metalul — n-a participat la două concursuri în străinătate ; în campionatul republican s-a clasat pe locul 5. Foarte important, multe din cele de mai sus le-am aflat nu numai de la federaţia de motociclism, de la club, de la antrenor, ci chiar de la el. Îngîndurat, Dobre privea cu toată seriozitatea în trecut :

— N-o să se mai întîmple, o să vedeţi... Nu-s prieten convins al paharului, mai mult m-am jucat... Am şi renunţat la mulţi dintre prietenii care mă trăgeau la băutură... Mă antrenez serios...

Ne-a mărturisit că ştie precis ce drumuri i se deschid în faţă şi pe care din ele trebuie să apuce. Pe cel al măiestriei sportive — cu toate renunţările respective — nu pe cel al regresului. Ochii albaştri continuă să ne privească atent. Sînt toate motivele (ne-a spus-o şi antrenorul său) să-i acordăm credit în continuare tînărului electrician de la Întreprinderea „23 August" din Capitală.

Modesto FERRARINI

Există în sport un adevăr conform căruia **este mai uşor să devii** cel mai bun **decît să rămîi** cel mai bun. Acest adevăr poate fi ridicat însă la rangul de principiu. Pentru că în el se ascunde un alt mare adevăr, care stă la baza ideii de sport : acela că, **o dată ajuns prin muncă în frunte,** numai **printr-o muncă şi mai susţinută te poţi menţine acolo.** Lupta cu sine a campionului, cu propriile limite, reprezintă în sport ceea ce înseamnă autodepăşirea în toate domeniile vieţii sociale. Ţelul principal al fiecărui sportiv nu trebuie să fie doar cîştigarea cutărui sau cutărui concurs, cîştigarea cutărui sau cutărui titlu. El trebuie să aibă permanent în vedere lupta cu centimetrii, cu sutimile de secundă, cu gramele, care nu se încheie niciodată. Campionul nu este şi nu va fi niciodată un om ajuns la perfecţiune, care nu mai are de ce munci, ce învăţa, ce descoperi. Dimpotrivă : **performerul trebuie să fie primul care să încerce a realiza azi mai mult, mai bine, mai repede decît ieri, şi mîine mai mult, mai bine, mai repede decît azi.**